

EHSV a konferencia Food and Trade

Vo štvrtok 6. októbra 2016 Slovenská poľnohospodárka a potravinárska komora v spolupráci s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom zorganizovali konferenciu Potraviny a obchod 2016. V prvom prednáškovom panely vystúpili zástupcovia ministerstiev a poľnohospodárskej samosprávy. V druhom panely vystúpili zástupcovia Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru. Na záver zhrnul výsledky konferencie predseda SPPK Milan Semančík.

Predseda SPPK zhodnotil vývoj poľnohospodárstva za ostatné dve desaťročia. Zameral sa na liberalizáciu medzinárodného obchodu, na jeho výhody, ale aj nevýhody. Rovnako uviedol, že samospráva presadzuje štandardy a záujmy EÚ pri medzinárodnom obchode. Zároveň informoval o výsledkoch a záveroch zo zasadnutia poľnohospodárskych samospráv, ktoré sa uskutočnilo v Modre v dňoch 28. až 30. septembra 2016. Predstavitelia krajín Vyšehradskej štvorky sa zhodli na požiadavke, aby pri medzinárodných dohodách (CETA a TTIP) bol sektor poľnohospodárstva vyňatý.

Za ministerstvo hospodárstva vystúpil generálny riaditeľ sekcie zahraničnoobchodnej politiky a európskych záležitostí Ivan Lančarič. Prezentoval stanovisko ministerstva a zdôraznil jednotný postup a spoluprácu s ministerstvom pôdohospodárstva. Za Českú republiku vystúpil riaditeľ Potravinárskej komory Českej republiky Miroslav Koberna, ktorý na praktických príkladoch uviedol dopady obchodnej politiky nadnárodných reťazcov na potravinovú sebestačnosť krajín strednej a východnej Európy. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR zastupovala generálna riaditeľka sekcie potravinárstva Zuzana Nouzovská. Hodnotila stav slovenského agropotravinárskeho sektora a jeho vývoj v poslednom období. Slovensko je vo väčšine komodít závislé od dovozov, a to aj v takých komoditách, v ktorých bolo v minulosti sebestačné.

Po diskusii pokračovala konferencia druhým blokom prednášok. Zástupca EHSV Volker Petersen zdôraznil, že v budúcnosti by EÚ malo zrušiť sankcie voči Rusku, pretože práve toto opatrenie spôsobilo tlak na trhy vo vnútri EÚ, čo viedlo k nevýhodám v celom sektore. Obchodné bariéry sú nebezpečné pre poľnohospodárstvo EÚ.

V prezentácii Jonathan Peel (člen EHSV) zdôraznil význam poľnohospodárskeho obchodu pre rozvoj poľnohospodárstva v budúcnosti. Uviedol predpoklady vývoja v tretích krajinách. Uviedol, že v prípade, ak by WTO neexistovalo, viedlo by to k chaosu. Zdôraznil nevyhnutnosť stanovenia pravidiel. Uviedol, že veľmi významné sú obchodné dohody - bilaterálne a regionálne. Pri dohodách je však podľa jeho názoru dôležité mať spoločné štandardy. Ako príklad uviedol CETA, v ktorej EÚ vynegociovalo 145 európskych zemepisných označení. Pozícia farmárov by mala byť posilnená z viacerých dôvodov. Jedným z nich je rastúca populácia, ďalšími sú klimatické zmeny či degradácia pôdy. Je potrebné, aby sa v poľnohospodárstve a obchode zamerala politika na zapracovanie 17 cieľov pre trvaloudržateľný rozvoj.

Pohľad občianskej spoločnosti na TTIP predstavila Dilyana Slavova, predsedníčka Sekcie pre vonkajšie vzťahy (REX) Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru. Zdôraznila, že je potrebné podrobne sa zaoberať TTIP a politikou, ktorú prináša táto dohoda. Informovala o podujatiach, ktoré organizoval Európsky hospodársky a sociálny výbor o TTIP. Upozornila na zverejnené informácie, ale aj na podujatia, ktoré boli po celej Európe organizované na vyjadrenie nesúhlasu s pripravovanou dohodou TTIP. V oblasti TTIP má USA pripravenú analýzu rizík. Pre EHSV je prioritou, aby boli poľnohospodári a potravinári na rovnakej úrovni ako ich kolegovia v USA. Komisia bude chrániť svojich členov.

V diskusii sa otázky týkali problémov nízkej sebestačnosti Slovenska a Českej republiky (asi 80 % sa predáva cez maloobchodné reťazce) a porovnania napríklad so susedným Poľskom, kde je sebestačnosť vysoká a podiel maloobchodných reťazcov je viac ako 90 %, vyjednávací sila je tam teda iná. Zároveň v tejto krajine funguje marketingový fond na rôzne komodity, čoho výsledkom je vysoký podiel domácich (teda poľských) potravín. Zároveň zástupkyňa obchodu zdôraznila, že je potrebná spolupráca a diskusia o spoločných problémoch, nakoľko aj v sektore obchodu sú rôzne príležitosti a možnosti.

Na záver predseda SPPK zdôraznil, že je potrebné zamerať sa na potravinovú sebestačnosť, vytvorenie konkurenčného prostredia pre prvovýrobcov a spracovateľov v spolupráci s obchodom. Je potrebné odstrániť dvojaký meter na domáceho dodávateľa a dodávateľa z tretích krajín. Dohody CETA či TTIP je potrebné mať k nahliadnutiu dostatočne včas dopredu. Hlas poľnohospodárskych samospráv existuje. Sú potrebné diskusie a výmena informácií. Slovensko výrazne zaostáva v práci so spotrebiteľom a práve tu je potrebné zvýšiť svoju aktivitu. Na záver predseda SPPK poďakoval hosťom EHSV za príspevky a účasť na podujatí.